

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak (przewodniczący)

SSN Roman Trzaskowski

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 3 grudnia 2024 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Bank (spółka akcyjna) w W. Oddział w Polsce w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z 18 czerwca 2021 r., I ACa 545/20,
w sprawie z powództwa K. J. i A. J.
przeciwko Bank (spółka akcyjna) w W. Oddział w Polsce w W.
o ustalenie i zapłatę,

1. oddała skargę kasacyjną;

**2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 5.400 zł
(pięć tysięcy czterysta złotych) z odsetkami w wysokości odsetek
ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego
za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu
niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

Roman Trzaskowski

Władysław Pawlak

Karol Weitz

UZASADNIENIE

Powodowie K. i A. J. po ostatecznym sprecyzowaniu żądania domagali się ustalenia, że umowa kredytu zawarta przez nich 26 września 2006 r. z pozwanym Bank w W., wykonującym w Polsce działalność jako Bank S.A. oddział w Polsce jest nieważna oraz zasądzenia od pozwanego banku na rzecz powodów kwoty 356 520,83 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wyrokowania do dnia zapłaty, ewentualnie ustalenia nieważności lub abuzywności niektórych postanowień umownych.

Wyrokiem z 16 września 2020 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie ustalił, że wskazana umowa kredytowa jest nieważna (pkt I), zasądził od pozwanego banku na rzecz powodów kwotę 256 520,83 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 16 września 2020 r. (pkt II) i orzekł o kosztach procesu (pkt III).

Sąd ustalił, że w 2006 r. powodowie chcieli zdobyć środki na zakup nieruchomości. Na skutek porady pośrednika kredytowego zdecydowali się zawrzeć z pozwanym bankiem umowę kredytu mieszkaniowego na okres 360 miesięcy, tj. od 26 września 2006 r. do września 2036 r. Celem kredytu było sfinansowanie zakupu nieruchomości położonej w G. przy ul. [...]. Umowa została zawarta 26 września 2006 r. Na jej mocy pozwany bank udzielił powodom kredytu hipotecznego wyrażonego w walucie obcej tj. franku szwajcarskim (CHF) w kwocie 122 304 CHF, wypłaconego jednorazowo w równowartości w złotych polskich, która wraz z odsetkami miała być spłacana w PLN jako równowartość kwoty kredytu i należnych odsetek wyrażonych w CHF, przeliczanych według kursu z tabeli kursów obowiązującej w pozwanym banku w dniu spłaty, zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Oprocentowanie kredytu było zmienne i mogło ulegać modyfikacjom w przypadku 1) zmiany stopy referencyjnej określonej dla właściwej waluty, ustalonej przez bank na podstawie parametrów finansowych rynku pieniężnego i kapitałowego w kraju waluty kredytu 2) zmiany parametrów finansowych rynku pieniężnego i kapitałowego w tym kraju lub 3) nałożenia obowiązku tworzenia lub odprowadzania/utrzymania szczególnych rezerw funduszy specjalnych, depozytów lub opłat wynikających z udzielenia przez bank kredytu. Na pisemny wniosek kredytobiorców bank mógł dokonać przewalutowania kredytu z CHF na PLN zgodnie z obowiązującą

w banku tabelą kursów. Zabezpieczeniem kredytu był hipoteka zwykła w kwocie 122 304 00 CHF i hipoteka kaucyjna w kwocie 36 691 00 CHF ustanowiona na zakupionym domu mieszkalnym.

Przy spłacie kredytu bank dla celów przeliczenia PLN na CHF stosował kurs sprzedaży waluty obcej zgodnie z obowiązującą u niego tabelą kursów. Zgodnie z zaświadczeniem pozwanego banku z 5 października 2017 r. wypłacił on powodom kwotę 122 304 00 CHF stanowiącą równowartość 300 196 PLN. 30 listopada 2017 r. powodowie wezwali bank do podjęcia negocjacji celem zmiany umowy kredytowej. Pozwany bank odrzucił to wezwanie.

W okolicznościach sprawy umowa kredytowa została zawarta z powodami jako konsumentami pozostającymi w małżeńskiej ustawowej wspólności majątkowej na podstawie wzorca umowy ustalonego przez pozwanego bank. Jej poszczególne postanowienia nie były indywidualnie uzgadniane z powodami. Powodowie nie byli informowani o mechanizmie przeliczania zadłużenia w CHF na PLN i odwrotnie. Pozwany bank nie wytłumaczył im, na czym polega denominacja lub indeksacja kredytu.

Uwzględniając powództwo Sąd Okręgowy przyjął, że powodowie mieli interes prawny w żądaniu ustalenia nieważności umowy. Oceniał ponadto, że zawarte w umowie postanowienia dotyczące ustalania kwoty kredytu podlegającej spłacie i wysokości jego rat są abuzywne i z tego powodu uznał kwestionowaną umowę kredytową za nieważną *ex tunc*, ponieważ przyjął, że wskazane postanowienia określały główne świadczenia stron i ich wyeliminowanie z umowy czyniło ją niemożliwą do wykonania. Uznając umowę za nieważną Sąd Okręgowy przyjął również, że świadczenie powodów spełnione przez nich w jej wykonaniu było nienależne i z tego powodu zasądził na ich rzecz zwrot wszystkich zapłaconych przez nich rat kapitałowo-odsetkowych kredytu na podstawie art. 410 k.c.

Apelację od wyroku 16 września 2020 r. złożył pozwany bank. Wyrokiem z 18 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i dokonał przezeń ocenę prawną żądań powodów. Skargę kasacyjną od wyroku z 18 czerwca 2021 r. wywiódł pozwany bank. Zarzucił naruszenie art. 385¹ § 1 w związku z art. 65 § 2 k.c. i z art. 4

ust. 2 dyrektywy 93/13/EWG, art. 69 ust. 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo Bankowe oraz art. 385¹ §2 k.c. w związku z art. 69 ust 1 i 2 Prawa bankowego i z art. 65 § 1 i 2 k.c., a także art. 385¹ §2 w związku z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 i art. 496 i art. 497 k.c., oraz art. 189 k.p.c.

Na tych podstawach wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W obecnym orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, że nie jest możliwe utrzymanie umowy kredytowej takiej jak zawarta w rozpatrywanej sprawie, w razie stwierdzenia abuzywności jej postanowień kształtujących mechanizm waloryzacji lubi indeksacji świadczenia kursem waluty obcej (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2019 r., II CSK 282/18, nie publ. i z 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22, nie publ. oraz z 6 czerwca 2023 r., II CSKP 950/22, nie publ.) Sąd Najwyższy w niniejszym składzie stanowisko to podziela. Gdy chodzi o kwestię abuzywności klauzul umownych rozpatrywanych w niniejszej sprawie, to wszystkie odnośne zarzuty kasacyjne są bezzasadne, albowiem ocena sądów obu instancji, że klauzule walutowe zawarte w spornej w niniejszej sprawie umowie mają charakter postanowień niedozwolonych jest oczywiście trafna i odpowiada utrwalonej już w tym zakresie judykaturze Sądu Najwyższego. Oparte na odmiennych założeniach zarzuty kasacyjne nie mogą zatem odnieść skutku.

Bezskuteczny jest również zarzut naruszenia art. 496 i 497 k.c. oparty na twierdzeniu, że Sąd drugiej nie rozważając zarzutu zatrzymania pozwanego nie rozpoznał istoty sprawy, gdyż zarzut taki dla swej skuteczności wymagałby powiązania z odpowiednimi przepisami postępowania (art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.), a skarżący tego zaniechał. W związku z tym skargę kasacyjną jako bezzasadną należało oddalić.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ oraz art. 98 §1 i 1¹ w związku z art. 391 § 1 i z art. 398 ²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Roman Trzaskowski

Władysław Pawlak

Karol Weitz

r.g.